

Mikční cystoureografie - MCUG

Rentgenové kontrastní vyšetření močového měchýře

Milí rodiče,

plánujeme u Vašeho dítěte provedení speciálního rentgenového vyšetření močového měchýře a dolních močových cest – takzvané MCUG (mikční cystoureografie). Tento leták Vám má poskytnout informace o průběhu tohoto vyšetření. Z textu se dozvíte, jaké kroky vyšetření zahrnuje, a ty je pak dobré probrat s Vaším dítětem (s ohledem na jeho věk).

V případě jakýchkoliv otázek se můžete kdykoli obrátit na ošetřujícího lékaře: as. MUDr. Josef Sedláček FEBU, FEAPU

Proč chceme provést MCUG

- U Vašeho dítěte se objevila infekce močových cest s teplotami (tzv. akutní pyelonefritida)
- Denní či noční úniky moči, které nereagují na konzervativní léčbu a máme naléhavé podezření na vrozenou překážku v dolních močových cestách (tzv. chlopečí zadní uretry)
- Na ultrazvuku jsme si všimli zesílené stěny močového měchýře, rozšířeného močovodu a ledvinné pánvičky nebo malé ledviny
- Chceme Vám zodpovědět, o jaké onemocnění se u Vašeho dítěte jedná a jak ho musíme dále léčit

Jaké otázky můžeme díky MCUG zodpovědět?

- Velikost močového měchýře
- Tvar močového měchýře – přítomnost tvarových odchylek (např. divertikly) mohou usnadňovat a udržovat infekce močových cest
- Zúžení močové trubice (tzv. striktura močové trubice) či přítomnost vrozené překážky v močové trubici (tzv. chlopečí zadní močové trubice)
- Zpětný tok moči z močového měchýře do močovodu nebo až do ledviny (tzv. vezikoureterální či vezikorenální reflux). Vyšetření zároveň dovolí určit stupeň refluxu (I. – V. stupeň), což je zásadní pro další léčebný postup. Určení stupně refluxu, jeho vztah k plnění močového měchýře a k procesu močení není možné určit jiným typem vyšetření.
- Zátěž zářením je minimální, protože pracujeme se speciálním přístrojem pro děti a snímky již ukládáme v digitální formě, což vyžaduje menší dávku záření než standardní snímek.
- Kontrastní látka se nedostane do kontaktu s krví. Alergie se proto objevují zřídka.
- Pracujeme sterilně, takže infekce kvůli katétru je velmi nepravděpodobná, ale přes všechna provedená opatření možná. Proto vyžadujeme a trváme na negativním kultivačním vyšetření moči před vyšetřením, které není starší 7 dnů.
- U vyšetření je přítomen dětský urolog, který má s tímto vyšetřením dostatečnou zkušenost

Jak vyšetření přesně proběhne?

Vyšetření se provádí zásadně bez podání látek ovlivňujících vědomí dítěte (anestezie, sedativa apod.) Všechny tyto látky výrazným způsobem negativně ovlivňují funkci dolních močových cest. Dochází tak ke zkreslení výsledku a to v některých případech i zcela zásadnímu, kdy mohou být prokázány poruchy, které při normálním stavu vědomí nejsou vůbec přítomny.

Vyšetření se provádí na rentgenovém oddělení. Jelikož není močový měchýř na běžných rentgenových snímcích vidět, potřebujeme k jeho zobrazení kontrastní látku. Pokud jsou Vám u Vašeho dítěte známy alergie, zejména na jód, sdělte nám to prosím před začátkem vyšetření.

Kontrastní látka se do močového měchýře vpraví prostřednictvím katétru. Katétr je měkká, tenká plastová hadička, který se do močového měchýře zavádí močovou trubicí. Abychom zabránili infekci, musí se nejprve vstup do močové trubice vyčistit dezinfekčním roztokem. Používáme vodný roztok Betadine, který nezpůsobuje pálení. Znečistivující gel usnadní zavádění katétru a má též dezinfekční účinky. Navzdory naší veškeré snaze může být zavedení katétru pro mnohé děti nepříjemné. Občas děti cítí mírné pálení nebo mají pocit, že musí jít na toaletu. Potom se do močového měchýře napustí kontrastní látka, až do pocitu nucení močení. U menších dětí, které ještě nejsou schopny hlásit nucení na močení, je plnění prováděno do doby, než začne dítě samo močit. Během plnění se průběžně pořizují rentgenové snímky, které můžete na monitoru sledovat společně s námi. Abychom močový měchýř mohli vyhodnotit ze všech stran, otočíme Vaše dítě během vyšetření na bok. Na závěr by Vaše dítě mělo na vyšetřovacím stole močit, což chceme zdokumentovat snímky. U kojenců a malých dětí to většinou probíhá na boku vleže, velké děti mohou močit ve stoje do misky. U dívek používáme močení do pleny. K tomu můžeme celý rentgenový stůl nastavit do svislé polohy. Takto pořízené rentgenové snímky nám pomohou při hodnocení močového měchýře, močové trubice, eventuálního refluxu moči do močovodů či ledvin.

Jaké komplikace mohou nastat?

- Infekce močových cest
- Pálení v močové trubici
- Krev v moči
- Retence (zadržení) moči – dítě se odmítá vymočit z obavy před bolestí a pálením v močové trubici.

Na co byste měli dbát doma:

- Teplota či horečka (nad 38 C v podpaží nebo 38,5 v konečníku) během 24 hodin po vyšetření – vždy se jedná o závažný stav. Je třeba co nejdříve vyhledat lékařské vyšetření, které určí, zda se jedná o infekci močových cest nebo se jedná o shodu okolností, kdy se v této době u dítěte projevilo jiné onemocnění spojené s teplotou.
- V každém případě doporučujeme kontrolní vyšetření moči (kultivace moči, vyšetření chemického složení a močového sedimentu) druhý den po vyšetření u praktického lékaře
- Při prvním močení může Vaše dítě cítit pálení v močové trubici.
- Toto mírné pálení se s každým močením zlepšuje.
- Dbejte, proto prosím na to, aby Vaše dítě dostatečně pilo.
- Úlevu může přinést také koupel nebo aplikace běžných analgetik (Paralen, Panadol, Brufen apod.)

Pokud by se doma objevily problémy, můžete nám zavolat! tel.+420733267078